

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ
І НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГРАМОТИ**

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2037/17
Всич
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2017 р.

Київ 2017 рік

Робоча програма «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти» для студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта

Розробник: Сопова Дана Олегівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Голова циклової комісії

Л.Л.Артюх

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Нормативна
Змістових модулів – 3		Рік підготовки
Загальна кількість годин - 90		2-й
		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійна робота – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції
		20 год.
		Практичні
		10 год.
		Семінарські
		12 год.
		Модульний контроль
		6 год.
		Індивідуальні заняття
		12 год.
		Самостійна робота
		30 год.
Вид контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: надання студентам знань щодо специфіки педагогічної діяльності, спрямованої на формування мовленнєвих навичок у дітей, форм і засобів, прийомів і методів навчання дітей рідної мови, розкриття закономірностей розвитку мовлення дітей на різних вікових етапах.

Зміст курсу упорядкований у відповідності з концепцією розвитку нової національної освіти, з ідеями українських науковців та видатних громадських діячів.

Завдання курсу: ознайомити студентів із сучасними дослідженнями та проблемами методики розвитку рідної мови дітей дошкільного віку; дати знання з історії розвитку методики як наукової дисципліни в спадщині вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків; засвоїти знання з питання формування спілкування у дітей дошкільного віку як умови психічного розвитку особистості та засвоєння соціального досвіду (оточуючої дійсності, світу людських відносин і самого себе); зацентувати увагу на оволодінні вміннями та навичками для успішного проведення різних форм роботи з дітьми в ДНЗ з метою розвитку мовлення та формування навичок мовленнєвого спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- знання історії розвитку методики як наукової дисципліни в Україні та світі;
- знання загальних основ методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти;
- розуміння специфіки професійно-педагогічної діяльності вихователя дошкільного навчального закладу;
- розуміння сутності і закономірностей процесу розвитку мовлення і мовленнєвого спілкування дошкільників;
- розуміння вікових і індивідуальних особливостей розвитку мовлення і мовленнєвого спілкування на різних етапах дошкільного віку;
- знання особливостей побудови педагогічного процесу навчання рідної мови, а також конкретні засоби мовленнєвого розвитку дітей.
- вміння користуватися методичною літературою;
- вміння складати мовні зразки, плани-конспекти різних форм роботи з дітьми і дошкільного віку;
- вміння моделювати ситуації проведення різних форм роботи з дітьми;
- готовність використовувати знання з методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти в педагогічній діяльності;
- оволодіння базовими інваріантними психолого-педагогічними знаннями й уміннями, обумовленими успішністю вирішення широкого кола виховних і освітніх завдань в методиці розвитку мовлення та навчанні елементів грамоти;
- готовність до використання специфічних для професії вихователя знань й умінь;

- здатність встановлювати правильні взаємини з вихованцями, які сприяли б найбільш ефективному вирішенню завдань навчання і виховання, володіння прийомами професійного спілкування з колегами;
- здатність використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань у галузі професійно-педагогічної діяльності;
- здатність до розв'язування дидактичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, для вибору засобів взаємодії з дітьми дошкільного віку;
- готовність використовувати передові методики виховання у навчально-виховному процесі в дошкільних навчальних закладах.

Курс дисципліни «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти» реалізовується через систему лекцій, семінарських, практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Також вміщено короткі пояснення щодо організації роботи за даною системою. Таблиці контролю за систематичною та активною роботою, модульного контролю, допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

Вивчення курсу «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти» здійснюється на III семестрі другого курсу, закінчується підсумковим видом контролю – усним іспитом. Загальна кількість годин становить 90 год, з яких 20 год – лекції, 12 год – семінарські заняття, 10 год – практичні, 6 год – модульний контроль, 12 год – індивідуальних занять, 30 год – самостійна робота.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи методики розвитку мовлення

- Тема 1.** Особливості і завдання формування комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок.
- Тема 2.** Форми роботи з розвитку мовлення в ДНЗ.
- Тема 3.** Методи і прийоми формування мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.
- Тема 4.** Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей раннього віку.
- Тема 5.** Загальні особливості мовлення дітей дошкільного віку.
- Тема 6.** Особливості проведення занять в різних вікових групах дошкільного навчального закладу.

Змістовий модуль 2. Робота з ознайомлення дітей з новим соціальним досвідом і лексичним матеріалом

- Тема 1.** Методика роботи з дидактичними картинками.
- Тема 2.** Ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху і пожежної безпеки.
- Тема 3.** Методика художнього читання і розповідання.
- Тема 4.** Методика виховання звукової культури мовлення.
- Тема 5.** Методика формування граматичної будови мови.
- Тема 6.** Робота з формування умінь і навичок мовленнєвого спілкування.

Змістовий модуль 3. Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей і навчання грамоти

- Тема 1.** Теоретичні засади формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей.
- Тема 2.** Куточок книги в ДНЗ.
- Тема 3.** Види театру, літературні ранки, розваги в роботі з дітьми дошкільного віку.
- Тема 4.** Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей.
- Тема 5.** Спільна робота дитячого садка та сім'ї з розвитку мови та навчання грамоти.
- Тема 6.** Планування та облік роботи з розвитку мовлення і навчання грамоти.
- Тема 7.** Зміст, завдання та значення навчання грамоти дітей дошкільного віку.
- Тема 8.** Прийоми навчання читання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Загальні основи методики розвитку мовлення.							
Тема 1. Особливості і завдання формування комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок.	6	2	2			2	
Тема 2. Форми роботи з розвитку мовлення в ДНЗ.	4	2					2
Тема 3. Методи і прийоми формування мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.	4	2					2
Тема 4. Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей раннього віку.	10	2				2	6
Тема 5. Загальні особливості мовлення дітей дошкільного віку.	2			2			
Тема 6. Особливості проведення занять в різних вікових групах дошкільного навчального закладу.	2		2				
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	30	8	4	2	2	4	10
Змістовий модуль 2. Робота з ознайомлення дітей з новим соціальним досвідом і лексичним матеріалом.							
Тема 1. Методика роботи з дидактичними картинками.	4	2				2	
Тема 2. Ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху і пожежної безпеки.	6	2					4
Тема 3. Методика художнього читання і розповідання.	6	2					4
Тема 4. Методика виховання звукової культури мовлення.	2			2			
Тема 5. Методика формування граматичної будови мови.	6		2				4
Тема 6. Робота з формування умінь і навичок мовленнєвого спілкування.	4			2		2	
Модульна контрольна робота 2.	2				2		
Разом за змістовим модулем 2.	30	6	2	4	2	4	12
Змістовий модуль 3. Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей і навчання грамоти.							
Тема 1. Теоретичні засади формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей.	4	2					2
Тема 2. Куточок книги в ДНЗ.	2	2					
Тема 3. Види театру, літературні ранки, розваги роботи з дітьми дошкільного віку.	4	2					2
Тема 4. Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей.	2			2			

Тема 5. Спільна робота дитячого садка та сім'ї з розвитку мови та навчання грамоти.	2			2			
1	2	3	4	5	6	7	8
Тема 6. Планування та облік роботи з розвитку мовлення і навчання грамоти.	4			2		2	
Тема 7. Зміст, завдання та значення навчання грамоти дітей дошкільного віку.	6		2			2	2
Тема 8. Прийоми навчання читання.	4		2				2
Модульна контрольна робота 3.	2				2		
Разом за змістовим модулем 3.	30	6	4	6	2	4	9
Разом за 3 семестр.	90	20	10	12	6	12	30
Усього годин	90	20	10	12	6	12	30

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні особливості мовлення дітей дошкільного віку.	2
2.	Методика виховання звукової культури мовлення.	2
3.	Робота з формування умінь і навичок мовленнєвого спілкування.	2
4.	Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей.	2
5.	Спільна робота дитячого садка та сім'ї з розвитку мови та навчання грамоти.	2
6.	Планування та облік роботи з розвитку мовлення і навчання грамоти.	2
Разом:		12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості і завдання формування комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок.	2
2.	Особливості проведення занять в різних вікових групах дошкільного навчального закладу.	2
3.	Методика формування граматичної будови мови.	2
4.	Зміст, завдання та значення навчання грамоти дітей дошкільного віку.	2
5.	Прийоми навчання читання.	2
Разом:		10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Природнонаукова основа методики - вчення І.П. Павлова про дві сигнальні системи вищої нервової діяльності людини.	2	5
2.	О.М. Леонтьєв про психологічну природу мовлення.	2	5
3.	Взаємозв'язок і залежність вибору методів і прийомів від конкретних завдань мовленнєвого розвитку.	5	5
4.	Варіативні програми про завдання та зміст роботи з формування навичок діалогічного мовлення.	4	5
5.	Методичні прийоми розвитку діалогічних умінь.	4	5
6.	Розвиток спостережливості дітей як підготовчий етап до навчання описам.	4	5
7.	Методика проведення занять з навчання старших дошкільників творчому розповіданню.	2	5
8.	Структурні компоненти заняття та методичні прийоми формування умінь творчого розповідання.	3	5
9.	Значення засвоєння граматичної будови мови для загального та мовленнєвого розвитку дитини.	2	5
10.	Особливості розвитку словника дітей на різних вікових етапах.	2	5
Разом:		30	50

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, реферат, анотація, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максималь на кількість балів за один вид роботи	обов'язков а кількість виконаних завдань за курс	максималь на кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	10	10
2. Відвідування семінарів	1	6	6
3. Відвідування практичних занять	1	5	5
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	10	50
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	4	40
6. Робота на практичному занятті	10	5	50
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	3	75
Всього			235
Підсумковий контроль - екзамен Коефіцієнт	3,93		

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий контроль (екзамен)
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	40
Т 1 – Т 6	Т 7 – Т 12	Т 13 – Т 20	
70	70	95	
Всього 235			

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення

9.Очікувані результати

- наявність знань щодо історії розвитку методики як наукової дисципліни в Україні та світі;
- наявність знань щодо загальних основ методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти;
- розуміння специфіки професійно-педагогічної діяльності вихователя дошкільного навчального закладу;
- розуміння сутності і закономірностей процесу розвитку мовлення і мовленнєвого спілкування дошкільників;
- розуміння вікових і індивідуальних особливостей розвитку мовлення і мовленнєвого спілкування на різних етапах дошкільного віку;
- наявність знань щодо особливостей побудови педагогічного процесу навчання рідної мови, а також конкретні засоби мовленнєвого розвитку дітей.
- наявність вміння користуватися методичною літературою;
- наявність вміння складати мовні зразки, плани-конспекти різних форм роботи з дітьми раннього і дошкільного віку;

- наявність вміння моделювати ситуації проведення різних форм роботи з дітьми;
- готовність використовувати знання з методики розвитку мовлення та навчання елементів грамоти в педагогічній діяльності;
- оволодіння базовими інваріантними психолого-педагогічними знаннями й уміннями, обумовленими успішністю вирішення широкого кола виховних і освітніх завдань в методиці розвитку мовлення та навчання елементів грамоти;
- готовність до використання специфічних для професії вихователя знань й умінь;
- здатність встановлювати правильні взаємини з вихованцями, які сприяли б найбільш ефективному вирішенню завдань навчання і виховання, володіння прийомами професійного спілкування з колегами;
- здатність використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань у галузі професійно-педагогічної діяльності;
- здатність до розв'язування дидактичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, для вибору засобів взаємодії з дітьми дошкільного віку;
- готовність використовувати передові методики виховання у навчально-виховному процесі в дошкільних навчальних закладах.

10 . Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність.

11 Рекомендована література

Базова:

1. Богущ, А.М. Розвиток образного мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами поетичного гумору [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.М.Богущ, І.Попова. - К.: Слово, 2014. - 200 с.
2. Богущ А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах [Текст]: підручник / А.М.Богущ, Н.В.Гавриш. - 2-ге вид. доп. - К.: Слово, 2011. - 704 с.
3. Богущ, А.М. Перші кроки грамоти: передшкільний вік [Текст]: навч. посіб. / А.М.Богущ, Н.В.Маліновська. - К. : Слово, 2013. - 424 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти [Текст] / [наук. керівн.: А.М.Богущ, дійсний член НАПН України, проф. д-р пед. наук; авт. кол-в: Богущ А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л., Гавриш Н.В., Долинна О.П. та ін.] - К.: Видавництво, 2012. – 26 с.

Допоміжна:

1. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія [Текст]: навч. посіб. для студ. вищих навч. педагог. закл. / упоряд.: А.М. Богущ част. 1 та 2. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2005.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» [Текст] / [наук. ред. та упоряд. О.Л.Кононко]. – 3-тє вид., – К.: Світич, 2012. - 430 с.
3. Богущ А.М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі [Текст]: підручник / А.М.Богущ, Н.В.Гавриш. - К.: Слово, 2010. - 408 с.
4. Богущ А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти [Текст] / Алла Михайлівна Богущ. – Одеса: Ярослав, 2004.
5. Богущ, А.М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.М.Богущ, Н.Гавриш. - 2-ге вид. перероб. та доп. - К.: Слово, 2014. – 302 с.
6. Богущ, А.М. Мовленнєво-ігрова діяльність: мовленнєві ігри, ситуації, вправи [Текст]: навч. посіб. / А.М.Богущ, Н.І.Луцан. - 2-ге вид. доп. - К. : Слово, 2012. - 304 с.
7. Гавриш Н.В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільників [Текст] / Н.В. Гавриш – К.: Видавничий дім «Шкільний світ», 2006.
8. Дитина в дошкільні роки [Текст] / [наук. кер. К.Л.Крутий].- Запоріжжя: ЛПІС. Лтд, 2000. -268 с.
9. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років [Текст] / [наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк, К.І. Волинець]. - К., 2015.
10. Ігрова діяльність в дошкільній освіті п'ятирічних дітей [Текст]: навч.-метод. посіб. / [за заг. Ред. проф. Кудикіної Н.В.] – К.: Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 250 с.: іл.

11. Кудикіна Н.В. Ігрова діяльність дітей: теоретичні основи й методика педагогічного керівництва [Текст] / Надія Василівна Кудикіна // Її величність ГРА: теорія і методика організації дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: [зб. статей] / за ред. Г.С.Тарасенко. – Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2009. – С. 8-21.
12. Кудикіна Н.В. Теоретико-методичні засади організації ігрової діяльності дітей [Текст] / Надія Василівна Кудикіна // Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: навч.-метод. посіб. / за ред. Г.С.Тарасенко. – К. : ВД «Слово», 2010. – С. 11-25.
13. Лихолетова В.К. Шляхи формування зв'язного мовлення в дітей дошкільного віку [Текст] / В.К. Лихолетова - Луцьк, ВДУ, 2007.
14. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» [Текст] / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В.Беленька ; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна та ін. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352с.
15. Пасічник А. В. Мовленнєві заняття в системі сучасної дошкільної освіти [Текст] / А.В.Пасічник // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. - № 2. – С. 53-59.
16. Пасічник А. Казка як засіб розвитку словесної творчості [Текст] / А.Пасічник, В.Белова // Дошк. виховання. – 2009. - № 10. – С. 11 – 13.
17. Пасічник А. Словесний розвиток засобом казки. Перспективне планування роботи у старшій групі [Текст] / А.Пасічник, В.Белова // Палітра педагога. – 2009.- № 5. – С. 19-22.
18. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» [Текст] / Білан О.І., Возна Л.М., Максименко О.Л., Овчаренко Л.Р., Руханська Л.С., Самсін В.Р. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 264с.
19. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» [Текст] / О.О.Андрієтті, О.П.Голубович, О.П.Долинна, Т.В.Дяченко, Т.О.Піроженко та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 104с.
20. Скарбничка ігор і віршованої мозаїки для дітей раннього та дошкільного віку [Текст]: навч.-метод. посіб. / за ред. Г.І.Іванюк; [упор. Ю.Ю.Савченко, Н.І.Богданець-Білокаленко, Л.А.Порядченко, Ю.О.Волинець, Л.В.Гаращенко, А.В.Пасічник].- К.: Сім кольорів, 2009. – С. 55-65.
21. Смольникова Г.В. Вчимо дітей спілкуватися [Текст] / Галина Валентинівна Смольникова // Дошк. виховання. – 2004. - № 9. – С. 14-16.
22. Товкач І.Є. Розвиток словесної творчості в процесі навчання дітей елементів грамоти [Текст] / Ірина Євгенівна Товкач // Актуальні проблеми психології. Т. IV. Психологія розвитку дошкільника. Вип. 2: [зб. наук. статей] / за заг. ред. проф. С.Д.Максименка та к.псих.н. С.О.Ладивір. – К., 2008.- С. 167-177.

23. Товкач І.Є. Усвідомлення старшими дошкільниками мовлення [Текст] / Ірина Євгенівна Товкач // Актуальні проблеми психології: у 12 тт.: [зб.наук.праць Ін-ту психології ім. Г.С.Костюка НАПН України] / за ред. проф. С.Д.Максименка. – Т.4.- Вип.6. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – С. 213-225.
24. Тур Л.В. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників [Текст] – Х.: ВГ «Основа», 2016. – 160с.: табл. – (Серія «ДНЗ. Вихователю»).
25. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності по вивченню рідної мови [Текст] / В.М. Шейко - К.: Знання, 2003.

12. Інтернет – ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.В.Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/> - Заголовок з екрана.
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.dnpb.gov.ua/ - Заголовок з екрана.
3. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/> - Заголовок з екрана.

Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти»

... 20 ... 10 год семінарські заняття – 12 год., індивідуальна робота – 12 год.,

Разом: 90 год, лекції – 20 год, практичні заняття – 10 год, семінарські заняття – 12 год, модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 30 год.

модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 30 год.																							
Модулі		Змістовий модуль 1.							Змістовий модуль 2.							Змістовий модуль 3.							
Назва модуля		Загальні основи методики розвитку мовлення							Робота з ознайомлення дітей з новим соціальним досвідом і лексичним матеріалом							Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей і навчання грамоти							
Лекції		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Теми лекцій		Особливості і завдання формування комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок.	Форми роботи з розвитку мовлення в ДНЗ	Методи і прийоми формування мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.	Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей раннього віку.				Методика роботи з дидактичними картинками	Ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху і пожежної безпеки.	Методика художнього читання і розповідання.	Методика виховання звукової культури мовлення	Методика формування граматичної будови мови	Робота з формування умінь і навичок мовленнєвого спілкування	Теоретичні засади формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей.	Курочок книги в ДНЗ.	Види театру, літературні ранки, розваги в роботі з дітьми дошкільного віку.	Робота з формування досвіду творчої діяльності в розвитку мовленнєвих здібностей дітей.	Спільна робота дитячого садка та сім'ї з розвитку мови та навчання грамоти.	Планування та облік роботи з розвитку мовлення і навчання грамоти.	Зміст, завдання та значення навчання грамоти дітей дошкільного віку.	Прийоми навчання читання	
Теми практичних занять							Загальні особливості мовлення дітей дошкільного віку	Особливості проведення занять в різних вікових групах дошкільного навчального закладу															
Самостійна робота		Табл. 7							Табл. 7							Табл. 7							
Поточний контроль		Модульна контрольна робота 1.							Модульна контрольна робота 2.							Модульна контрольна робота 3.							
Підсумковий контроль		Екзамен (40 балів)																					